

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Enyhítések a Vajdaság adóterhein.

Beograd, nov. 27.

A pénzügyi bizottság miután a szkupstina ma ülést tart, tegnap egész napon át és a késő éjszakáig ülésezett, hogy befejezze az indennitás vitáját. Délután még folytatták az elvi vitát, amelyben Zsánity igen élesen kritizálta a pénzügyminiszter expozéját és azt

javasolta, hogy a földadó 500 százalékat szállítsa le a kormány 200 százalékra, mert a föld terményei olyannyira estek, hogy ma a gazdálkodás krízis elé került. Majd áttér a kereskedelemre és iparra, kifejtve, hogy a kormány nem fordít elég gondot a hazai ipar támogatására.

Az elvi vitát Vuics Dimitrije fejezte be, aki főleg a vajdasági földművesek állapotával foglalkozott. A földadó annyira súlyos, hogy azt a kormánynak le kell szállítania.

Az elvi vitát ezután befejezték és a pénzügyi bizottság 19 szavazattal 12 ellenében elvben elfogadta az indennitást.

Csökkentsék a minisztériumokat.

Ezután a részletes vitára tértek át, amelynek első szakaszánál, a mely a bevételekről és kiadásról szól, dr. Zserjav és dr. Setyevov Szlavko beszéltek,

akik azt követelték, hogy a jövő év márciusáig szüntessék be a törvényegységesítő-, posta-, valóságügyi-, agrárreform- és erdő- és bányauügyi minisztériumokat. Az összes tisztviselők létszámát pedig tíz százalékkal csökkentsék. Szükségesnek tartja az indennitásokba bevenni azt, hogy a kormány ezeket az intézkedéseket rendeletileg végrehajthassa anélkül, hogy erre külön törvényt kellene hozni.

Támadják Radics Szeptánt.

Jagadity, dr. Grgin és Bazala dr. beszéde után fél 9 órakor bezárták az ülést, majd folytatását fél 10 órára tüzték ki, amelyen megjelent Radics Szeptán is. Az ülés rögtön élénkebb képet nyert, mert tegnap

volt az első eset, hogy Radics a parlament bizottsági munkájában résztvett.

Elsőnek dr. Bazala szólalt föl, aki a közoktatásügyi politikát támogatta. Az indennitásról azt mondta, hogy nem áll összhangban Radics Szeptán elveivel, sőt!

Radics például programjában kijelentette az analfabetizmus elleni küzdelmet és az indennitás éppen az erre előirányozott összeget szállította le tetemesen.

Éles kritika alá vette Radicsnak az egyetemokről és középiskolákról kifejtett nézeteit. Szeméremre veti, hogy az egyensúly fenntartását nem képes keresztülvinni, mert például a beográdi egyetem fejlesztésére hat millió dinár van előirányozva, a zágrebire semmi!

Radics az elődeit okolja mindenért.

Radics szólalt föl ezután és a saját közoktatási elveit hangoztatta újra. A közoktatás rendezetlen viszonyai szerinte onnan erednek, hogy a közoktatásügyi minisztériumban dezorganizációt, politikát rendőrséget és pártügyeket talált. Továbbá, hogy

az iskolák kiestek a kerületek és községek kezéből. Ha ez a helyzet megváltozik, úgy a nevelésügy javulni fog. Az ellenzék azt kiáltja közbe, hogy az iskolák visszaadása a kerületek és községek kezébe, ellentétben van az alkotmánnyal.

Az adóprás a végsőkig működik.

Majd az adóztatásról beszél Radics és kijelenti, hogy az adóprás rettenetesen működik. Például hozza föl, hogy a Vajdaságban ismer egy járást, amely egymaga 110 millió dinár adóval tartozik. Ez az oka annak, hogy a falu ingatlanai és ingóságai árverésre kerülnek.

A népnek először meg kell adni a saját maga számára az életlehetőséget, csak azután lehet a népnevelés fejlődéséről és fejlesztéséről beszélni.

Kormányválság egy pipa dohány miatt.

A második szakaszt rövid vita után elfogadták, amikor Preka (Radics-p.) képviselő felszólalása

majdnem kormányválságot idézett elő. Ugyanis azt javasolta, hogy az indennitásban maradjon meg a heregovinai dohánytermelők „pusilula” néven ismert kedvezménye, amely az osztrák törvényben is biztosítva volt a számukra és pedig minden dohánytermelő családfő évi 6 kg. családtagjai pedig évi 3–3 kg. dohányt tarthatnak meg saját céljaikra, de összesen 20 kg-nál nem többet.

Sztojadinovity pénzügyminiszter kijelenti, hogy ezt el nem fogadhatja, mert ez esetben tág teret nyújthatna a csempészésnek.

A pénzügyminiszter ezen nyilatkozatára Preka képviselő kijelentette, hogy ez esetben nem hajlandó a kormány javaslata mellett szavazni.

A következő pillanatban felállt Radics Szeptán és ezt mondotta Preka felé fordulva:

„Nem csak te, hanem az egész klub ellene szavaz.”

Erre a bejelentésre természetesen óriási zavar támadt, annál is inkább, mert erre a dalmát és szlovén képviselők is könnyítéseket követeltek.

A pénzügyminiszter visszavonult és néhány hívével való tanácskozás után kijelentette, hogy nem csinál ebből az ügyből kabinetkérdést, hanem mindenki odá szavazhat, ahová akar. A pénzügyi bizottság ezután el is fogadta Prekov javaslatát.

Az ellenzék természetesen nagy élvezettel nézte a kormányzópartok torzalkodását és amikor vége volt a szavazásnak, már meg is termetek a különféle bon motok: „Majdnem kormányválság tört ki egy pipa dohány miatt”. „Ez azért van, mert a kormány nem ér egy pipa dohányt”.

1925-ben nem lesz vagyonadó.

Az indennitás ezután a Vajdaságban némi adókönyvitést hoz és pedig 1925-ben nem vetnek ki sem vagyonadót, sem a vagyonadó után járó pótlékot. A vagyonadó után ugyanis 30 százalékos rendkívüli pótdadót és külön egy skála szerint emelkedő (15–120 százalékosig menő) pótlékot vetettek ki, amely utóbbit azonban ez év augusztusában rendeletileg beszüntették. Ezen kívül 12 százalékos késedelmi kamatot is kellett a vagyonadó után fizetni.

Az indennitás szerint tehát 1925-ben nem vetnek ki sem vagyonadót sem utána járó pótlékokat, továbbá az 1918–1924. évekre kivetett vagyonadó után elengedik a 12 százalékos késedelmi kamatot.

A pénzügyi bizottság éjjel egy órakor megszavazta az indennitást részleteiben és elkészítette az erről szóló jelentését, úgy hogy a szkupstina ma megkezdheti az általános vitát az indennitás fölött.

Munkában a parlamenti bizottságok.

Beograd, nov. 27.

Ma délután a szkupstina több bizottsága ülést hívott össze, hogy megbeszélje az ügykörébe vágó kérdéseket. Így ma délutánra összeül a dalmáciai agrárreform megváltásáról, a postatakarékpénztári rendszer megváltoztatásáról és a fegyverviselési engedélyek kiadásának szabályozásáról tárgyaló bizottság. Hasonlóképpen a délután folyamán tartja ülését a Lukinity Edó volt agrárreformminiszter ellen elhangzott vádakot vizsgáló bizottság is, amely a működését rövidesen befejezi, miután az összegyűjtött anyag feldolgozásával jórészt már el is készült.

Munkaképes az új lengyel kormány.

Varsó, nov. 27.

A parlament tegnapi ülésén vetették fel az új lengyel kormány bemutatkozása óta először a bizalmi kérdést. A képviselőház nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott a kormánynak.

A forrongó Kína.

London, nov. 27.

A forradalmi Seng Ju Csiang tábornok csapatai ma bevonultak Pekingbe. A városban teljes a rend. Összetűzésre eddig nem került a sor. A csapatok még a délelőtt folyamán megszállják az összes középületeket.

TŐZSDE

November 27.

Beograd. Newyork 5644, London 27380—90, Páris 223 $\frac{1}{2}$ —22, Zürich 1089 $\frac{1}{4}$, Milánó 229 $\frac{1}{2}$, Berlin 1345—48, Bukarest 2575—40, Prága 16755, Bécs 797—96 $\frac{1}{2}$, Budapest 792.

Zürich. Beograd 919 $\frac{1}{8}$, Páris 1985, London 2515 $\frac{1}{2}$, Newyork 519 $\frac{1}{4}$, Milánó 2090, Berlin 12365, Wien 7315, Prága 1537 $\frac{1}{2}$, Budapest 7270, Bukarest 235, Brüsszel 2350.

Budapest. A terménytőzsde tartott árak mellett szilárd Buza 375, rozs 237 $\frac{1}{2}$, takarmányárpa 240, sörárpa 330, zab 250, köles 195, tengeri (régi) 265, (új) 185, repce 600, korpa 62 $\frac{1}{2}$.

Gyilkol az áram. Megkezdték az indemnitások parlamenti vitáját.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 27.

Ma délelőtt negyed tizenkét óra kor halálos végű szerencsétlenség történt Beeskereken. Karlov Milutin 16 éves szücsinas munkaadójának. Tosity Zsiva szücsmester lakásán hozzányult a villanyvezeték izolálatlan részéhez és pár perc múlva az erős áram következtében a helyszínen meghalt. A műhelyben a napokban vezették be az új áramot és az órát még nem szerelték fel. Az óra helyén összekötötték volt a hálózatot az utcai villanyvezetékekkel. Ezt a részt fogta meg a szerencsétlen fiú. A szerencsétlenség a Csarnojevity-utca 77. számú házban történt.

A vizsgálat megindult.

Fehér könyv a leszerelésről.

Berlin, nov. 27.

A kormány a birodalmi gyűlés üléstermében tegnap osztogatta ki az ugynevezett fehér könyvet, amely a leszerelés kérdésével és a hadsereggel foglalkozik. A hadsereg legfőbb vezére — közli a könyv — a köztársasági elnök, utána másodrangban a hadügyminiszter, majd annak helyettese a miniszterelnök.

Az olaszok nem mennek Londonba.

Róma, nov. 27.

Az angol anyakirálynő elhalálása folytán elmaradtak azok az ünnepségek, amelyeket a locarnói határozatok aláírásával kapcsolatosan terveztek. Az olasz lapok jelentése szerint ezért az olasz küldöttség, amely erre az alkalomra Londonba készült, lemondta az utazást.

Árad a Száva.

Murszka Szubotát elöntéssel fenyegeti.

Beograd, nov. 27.

Az utóbbi két nap alatt szinte szakadatlanul tartó esőzések és a havazás következtében újabb áradásokról érkeznek jelentések. Különösen a Száva emelkedik jelentősen, a dagály még egyre tart, sőt egyre újabb vízmennyiségeket jelentenek, úgy hogy a mai magasságot még korántsem lehet kulminációs pontnak nevezni.

A legveszélyesebb az áradás Murszko Szubotánál és Ljutomirnál, ahol a víz minden pillanatban elöntéssel fenyegeti a mélyebben fekvő negyedeket.

Murszko Szubotát valóságos körülfogta a víz. A Száva elöntötte a mélyebb területeket, míg a magasban fekvő helységekre eddig nem tudott behatolni. Az elöntést az utászok emberfeletti munkája akadályozta meg, de félt, hogy a községet már nem sokáig tudják tartani.

A Boszna Bródból érkező jelentések szerint a víz állása a legutóbbi két nap alatt nem változott jelentősen és újabb területeket nem öntött viz alá. A kilakoltatottak elhelyezéséről a város vezetősége gondoskodott.

Obrenovánál és Sabácnál is igen magas a vízállás, de a városokat egyelőre nem fenyegeti a veszély.

Beograd, nov. 27.

A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén történt nézeteltérések ellenzéki körök szerint, rendkívül felháborították Pasity miniszterelnököt, aki állítólag a lemondás tervével is foglalkozott. Ennek tulajdonítják azt a rendesnél hosszab ideig tartó eszmecsere, amely Pasity és Radics között a szkupstina ülésének megkezdése előtt lefolyt.

A nemzetgyűlés mai ülése iránt szokatlanul nagy volt az érdeklődés. Bazala a napirend előtti felszólalásában kifejtette, hogy a postán egyes leveleket felbontanak, holott ez súlyos alkotmányvétség. Superina válasza után áttértek a napirendre.

Gavrilovity Ottó dr., a bizottság előadója felolvasta az indemnitá-

sokról szóló törvényjavaslatot és kérte annak elfogadását.

Az ellenzék részéről Zsanity, Sertyerov, Pucsenyak és Demetrovity ismertette a kisebbségi véleményt.

Utána Sztojadinovity pénzügyminiszter mondotta el expozéját, amely nagyjából ugyanazokat az adatokat tartalmazta, amelyeket már korábban ismertetett a klub ülésén. Kifejtette többek között, hogy az idei költségvetés 700 millió dinárral több jövedelmet mutat ki, mint a múlt esztendei.

Jagadies (disszidens Radics-p.) Radics unokaöccsének felszólalása után, akinek éles polémiája támadt a közoktatási miniszterrel, az ülést bezárták. A vitát délután folytatják.

Még nincs döntés a görög—bolgár bűnösség tekintetében.

Athén, nov. 27.

A kormány valótlannak jelenti ki mindazon külföldi lapokban megjelent híreket, amelyek a bolgár—görög konfliktussal kapcsolatban megállapítják Görögország bűnösségét.

A népszövetségi delegátusok ugy Athénben, mint Szófiában kijelentették, hogy vizsgálataik eredményét előbb a Népszövetséggel közlik, csak azután tesznek róla jelentést a nyilvánosságnak.

Törökországban nem szabad többé turbánt és fezt viselni.

Angóra, nov. 27.

A nemzetgyűlés tegnap megszüavazta a kötelező kalapviselésről szóló törvényjavaslatot.

Erzerumban egyes békétlenkedők

arra izgatták a lakosságot, hogy tüntessen a törvény ellen. A kormány a bűnösöket elfogatta és Erzerum területére egy havi ostromállapotot hirdetett ki.

Megérkezett Beeskerekre a katonaszökevények amnesztiájáról szóló királyi kézirat.

Hadügyminiszteri leirat ismerteti a kegyelem feltételeit.

Beeskerek, nov. 27.

Megírta a „Torontál”, hogy a hadügyminiszter előterjesztésére a király kegyelemben részesíti azokat a katonaszökevényeket, akik legkésőbb 1926. január elsejéig önként jelentkeznek katonai szolgálatuk megkezdésére, vagy folytatására. Ma érkezett meg Beeskerekre a királyi ukáz teljes szövegében, amely részletesen felemlíti, kikre vonatkozik az amnesztia, szóval, kik térhetnek vissza csapattestükhöz anélkül, hogy szökésük büntető következményeit maga után vonná önkéntes jelentkezésük.

A királyi kézirattal kapcsolatosan küldött hadügyminiszteri leirat szerint, a november 10-ikén kelt ukáz kegyelemben részesíti azokat a katonaszökevényeket, akiknek tettük a katonai büntető-törvénykönyv 44-ik szakasza alá esik, ha azt a kézirat kiadásának napjáig, vagyis ez év november 10. követték el és ez év végéig, vagyis legkésőbb január elsejéig önként jelentkeznek.

A katonai büntető-törvénykönyv 44-ik szakasza azokról intézkedik, akik a sorozáson megjelentek, alkalmasoknak találtak és nem jelentkeztek a bementett időben a megállapított idő leszolgálására.

Kegyelemben részesülnek azok a katonaszökevények, akiknek tettük a katonai büntető-törvénykönyv 57. és 63-ik szakaszába ütközik, amelyek közül az első szakasz az 58-ik szakasszal, az utóbbi pedig a 64-ik és 67-ik szakasz alkalmazásával kapcsolatos, altiszt, káplári és közlegényi rangot viseltek és általában nem ukázall ellátott tagjai voltak a hadseregnek, vagy haditengerészetnek és eselekményük 1923 október 21-ike és az ukáz kiadásának napja között történt és legkésőbb 1926 január elsejéig önként jelentkeznek akár a katonai, akár a polgári hatóságoknál azzal a kérelemmel, hogy átadják őket a katonai parancsnokságnak.

Az említett törvénycikkelyek közül az 57-ik és 58-ik szakasz azokra vonatkozik, akik a parancsnokságtól, illetve szolgálathelyüktől két napnál hosszabb, de hét napnál rövidebb ideig maradtak távol. A 63. szakasz szökés esetét említi fel, a 67-ik pedig összebeszél szökést, vagyis tömeges, vagy csoportos önkényes eltávozást. Mind a három eset tehát amnesztia alá esik, ha az illetők a fentebb említett követelményeknek különben megfelelnek.

Mindkét szakasznak az a legfontosabb rendelkezése, hogy az érdekeltek legkésőbb 1926 január elsejéig önként jelentkezzenek, mely esetben az ellenük folyó eljárást az ukáz szerint, azonnal be kell szüntetni és az ügyiratokat mint elintézt ügydarabokat irattárba kell helyezni.

HIREK

— nov. 27.

Házasság. Ketzner Erzsé és Kiss Imre (Vel. Beeskerek) f. hó 28-án, szombaton d. u. 5 órakor a róm. kath. templomban házasságot kötönek.

Radics Sztepan két és fél óras audencián. Beogradból jelentik: Radics Sztepan közoktatásügyi miniszter tegnap este öt órától fél nyolcig a királyi udvarban volt kihallgatáson, mely alkalommal több miniszteri tisztviselő áthelyezéséről és nyugdíjazásáról ukázt terjesztett elő aláírás végett, egyúttal pedig jelentést tett közoktatásügyi politikájáról.

Egyházzenei műsor. Vasárnap, Advent első vasárnapján a helybeli róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor az egyházi énekkar Polczer F. dur miséjét (a capella) fogja előadni, offertóriumra: „Rorate coeli” choraliter. Kedden, december hó 1-én állami ünnep. 10 órakor „Te Deum” Schöpf-től, előadja az egyházi énekkar, „Andante” Chopin-től hegedűn játsza Zdzisław Libor, „Ave Maria” Griesbachertől, éneklí Sohn Malvin, 2 hegedű és orgonakísérettel. Az orgonán Weninger Ernő.

* Jön a Balkánba „A boldogság tolvaja”.

A kamara a kamarai tisztviselő-kért. A beeskereki kereskedelmi és iparkamara beadványt intézett a pénzügyminisztériumhoz, amelyben kérte, hogy a kamara tisztviselőit ugyanolyan elbánásban részesítsék adó tekintetében, mint az állami tisztviselőket. A kamarai tisztviselők eddig ugyanazt az adót fizették, mint a magántisztviselők, holott bizonyos mértékig közalkalmazottak.

* „A nemí betegségek és azok szomorú következményei” c. kultur-film, mely az Orient-mozinak a pancsevó-beográdi akadályozott (kődös idő) hajójárat miatt nem érkezett meg pontos időben, legközelebb kerül bemutatásra. A bemutató-előadások néhány napi késedelemmel külön lesznek hirdetve.

A budapesti rádióállomás december 1-én nyílik meg. A budapesti új rádióállomás concessióját a Telefonhírművelet r.-t. kapta meg azzal, hogy 1925 december elsejével üzemét kibővíti rádió szolgálatra. Az új rádióállomás ünnepélyes megnyitása december elsején lesz. Sándor Erzsé operaénekesnő, Hubay Jenő hegedűművész, Molnár Imre, Bartók Béla fognak szerepelni. A budapesti állomás 546 hullámhosszon dolgozik.

* Jön a Balkánba „A boldogság tolvaja”.

Harangbeszerzés Szajánban. Már közzöltük egy ízben a hírt, hogy Szaján megvette a kikindai rk. templom 413 kg súlyú 106 éves harangját. A politikai község harangvétel céljára 30.000 dinár segélyt szavazott meg a hitközségnek. Ezen határozatot azonban Balogh Antal szajáni nagybirtokos megfellebbezte azon címen, hogy ő mint ev. ref. vallású lakos a többi másvallásuakkal együtt nem hajlandó az akcióban részt venni. A megyegyűlés magáévá tette a fellebbezést s oly értelmű határozatot hozott, mely szerint ha a katolikusok harangot óhajtanak venni, úgy tegyék meg ezt saját hatáskörükben. A hitközség megindította erre a gyűjtést, melynek eredménye meghaladta a szükséges összeget.

Uj vezetőséget választ a vajdasági munkáskamara. A munkásszaktanács szerdán este ülést tartott a Klub-kávéházban, amelyen Tatity Pavle a noviszádi munkáskamara titkára beszámolt a munkásszakszervezetek egyesüléséről és megbeszélte a jelen-voltakkal a Noviszádon indítandó magyar nyelvű szakszervezeti lap megindítását, amely felett a közgyűlés fog véglegesen határozni. A noviszádi munkáskamara ugyanis december 6-án tartja tisztújító közgyűlését, amelyen az egyesülésnek megfelelően új vezetőséget is választanak. A közgyűlésen a becskerekai szaktanácsot két kiküldött, a kiküldött egy megbízott fogja képviselni. Tatity Pavle tegnap távozott Becskerekéről és Vrsacra utazott, ahol az ottani munkásszaktanácsal tárgyal. Vrsac után Pancsevót keresi fel.

Ugy kezdte

pályáját, mint egy modern Mucius Scaevola, mint egy rettenthetetlen hős, akinek egyetlen dolog fontos: a fekete ing. Azután már csak ön-maga volt fontos önmagának, mert belátta, hogy minden elméletek legjobbika: a gyakorlatba átvitt önszeretet. Mégis, ahogyan csinálta, abban sok volt a nagy olasz komédiások élanjából, azokból a heves gesztusokból, melyek a reneszánsz condottierjeit jelemeztek. A plebs fia kitűnően értett a legelőkelőbb arisztokraták megtévesztő módszereire. Mindig kothurnusban jelent meg, mint egy pontifex maximus, hol latin erényekben, hol katholikus alázatban tündökölve — felfelé. Mintha elnyomott rabszolgaosók minden hatalomlétsége benne támadt volna fel, — olyan kegyetlenséggel gázolt le minden ellenvéleményt, minden emberi megmozdulást. Mindezt pedig tette a hős pózban, olyan hős pózban, akinek számára mitsem jelent már az élet, hiszen az élethez egyetlen szál füzi még: az eszme.

Es most kiábrándítja magából a világ megtévesztettjeit is, mindazokat, akik a fekete ingben látják az egyedüli üdvözítőt hit szimbólumát. Mussolini a hős, arra kérte az angol kormányt, engedje meg, hogy saját fascista detektívjei razziázák végig a londoni olasz-negyedet, mert csak ezen detektívök biztonsági jelentései után hajlandó elmen-ni a locarnói szerződés aláírására. Ezenfelül kijelentette Mussolini, hogy csak páncélos autók védelme alatt hajlandó bevonulni Londonba. Nyilvánvaló, hogy e biztonsági óvintézkedések korántsem vallanak Mussolinire, a hősre, aki meg van győződve arról, hogy a fascizmus egyedül üdvözítő eszméjének immár nem lehet gátakat szabni.

A kedves „hős” így remegő alak-ká roppan össze. A Bayard-lovag hálósapkás nyárspolgárként vonul ki a lovagvárra átalakított szép Itáliából, hogy a londoni ködben igazi arculatának halványosságát mutassa be a világnak. Ime kiderül, hogy Mussolini nem is Mucius Scaevola, még csak nem is Garibaldi, hanem legföllebb egy megkészt Néró, aki megbízható pretóriánusok körében mindig el van ragadtatva hangjának zengésétől, ellenfelei felgyújtott házainak tüzfényétől, de mihelyst tullepi a megszokott kört: fogai elkezdnek vacogni, nagysága felől kétségei támadnak, sőt talán azt is belátja, hogy a világ becsületesének szimpátiája nem árad rohanva feléje.

A tisztviselők a nyugdíjjogosultság megszükitése ellen.

Emeljék fel a korona alapon nyugdíjazottak tiltakozását. A hátralékos fizetéseket utalják ki. — A lakáskérdés.

Beograd, nov. 27.

Az állami tisztviselők szövetsége tegnapi értekezletet hívott össze, hogy megbeszélje a kormány legutóbbi elhatározását, amellyel a nyugdíjjogosultság kezdő évét felfemelte és ezzel sok tisztviselőt megfosztott a nyugdíj jogától. A kormány ugyanis az eddigi tíz évi szolgálati idő helyett tizenöt esztendői közszolgálatához köti a nyugdíj kiszolgáltatását, amit a tisztviselők élénken helytelenítettek. Az ülésen elhatározták, hogy mindent megtesznek, hogy a kormányt más elhatározásra bírják, egyidejűleg pedig követelni fogják a pénzügyi bizottságtól, hogy az erre vonatkozó törvényszakaszokat törölje.

Az állami tisztviselők szövetsége foglalkozott a korona alapon nyugdíjazott tisztviselők ügyével is és

szóvá tette a hátralékos illetmények utólagos kifizetését is. Erre nézve úgy határozott az ülés, hogy kéri a kormányt a hátralékos illetmények sürgős kifizetésére, egyúttal pedig azt a kívánságot terjeszti elő, hogy a korona alapon nyugdíjazott tisztviselőknek, dinárban állapítsák meg és fizessék a nyugdíját. Végül szönyegre került a lakáskérdés, amelynek rendezetlenségét a tisztviselők érzik — úgy mond — a legjobban. A lakáskérdésben úgy döntöttek, hogy a kormánytól kérik fogják, hogy a lakás problémákkal behatóbban foglalkozzék és igyekezzék megoldást találni az e téren uralkodó állapotok enyhítésére.

A tisztviselők szövetsége ma kihallgatást kér a királytól, aki védnöke az egyesületeknek és megkéri ügyük támogatására.

Székházat vásárol a becskerekai munkásbiztosító.

Becskekerek, nov. 27.

A becskerekai munkásbiztosító-pénztár már régebbi idő óta azzal a tervvel foglalkozik, hogy székházat vásároljon az intézet hivatalai és orvosi rendelője részére, miután jelenlegi helyiségei nem felelnek meg a megnagyobbított intézmény céljaira, másrészt pedig, mert az épület tulajdonosa felmondta a bérletet. Az igazgatóság a napokban talált is a város központjában egy mindenképpen megfelelő új emeletes épületet, amely alkalmas volna a munkásbiztosító pénztár hivatalainak befogadására. A tervek szerint az épületben helyeznék el az irodahelyiségeket, míg rendelő céljaira az utcai front mögé az udvari részen építenének a szükségletnek megfelelő épületet.

Az épület tulajdonosaival létre is jött a megegyezés, amely természetesen csak akkor perfektuálódik, a mikor a zágrebi központ megadta

a hozzájárulását. A fiókok ugyanis csak bérlői maradnak a helyiségeknek, mivel a székházak a központ tulajdonában vannak.

Érdeklődöttünk illetékes helyen az ügy állapota iránt, ahol megerősítették értesülésünket és kijelentették, hogy a tárgyalások csakugyan folyamatban vannak. Az újonnan épülő rendelőben, a vétel megtörténte esetén, mehanoterapiát és fizikaterapiát rendeznének be. Eddig a rendelő helyszüke miatt nem alkalmazhatta a két fontos gyógykezelési módot. Az épület mögötti nagy kertben fekvő kúrákat rendeznének a tüdőbetegek részére. Az új székházban újra megkezdénék a tejkiosztást is, amely jó ideje szünetel. Egész sor ötlet, terv valósulna meg a székház megvásárlásával, amely a becskerekai munkásbiztosító pénztárt az első ilyen mű intézetek sorába emelné.

* Jön a Balkánba „A boldogság tolvaja”.

A lakásbíróóság figyelmeztetése. A becskerekai lakásbíróóságtól vettük a következő sorokat: A lakásbíróóság ezután adja tudomására az érdekelteknek, hogy lakásügyekben a törvényben előírt illetékek kivül — amelyek hivatalos nyugta ellenében a lakásbíróóság hivatali helyiségében fizetendők be — semminéven nevezendő másnemű illetéket nem tartoznak fizetni. Amennyiben tehát valamelyik érdekelt, akár saját elhatározásából, akár pedig haszonleső lelkiismeretlen tanácsadók biztatására megkísérelné a törvényes illetékeken felül valaminő pénzösszeget felajánlani akár a bíróság tagjainak, akár a kezelőszemélyzetnek, az ilyen esetet a bíróság nyomban át fogja adni az illetékes büntető bíróságnak törvényes eljárás és szigorú megbüntetés végett.

* Szombaton a „A silver king” Fred Thomsonnal az Orientben!

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontal”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, teherneműjét ötvenezer dinárra.

Feltételekhez kötik az ecetsav árusítást. Az ország területén fennálló kereskedelmi és iparkamarákat, az ecetsavgyárosokat és nagykereskedőket december másodikára Beogradba értekezletre hívta meg a kereskedelemügyi minisztérium, amelyen az ecetsav-kereskedelem szabályozását beszélük meg. A közegészségügyi minisztérium ugyanis hasonló feltételekhez akarja kötni az ecetsav árusítást, mint a többi mérgek kiszolgáltatását és bizonyos kiegészítést kíván előírni, amelyet egy különleges vizsga letételével nyerének el az érdekeltek. A kamarák értesülésünk szerint, erélyesen állást foglalnak a tervezet ellen, amely a kereskedelem szabadságát sérti.

EREDETI Dániel olajfestmény Sv. Nikola
eladó. — Megtekinthető naponta d. u. 3-5 óra közt Veresmartiova (Uri) utca 23. szám alatt. 2255

Ítélet Zichy gróf botránypörében.

Börtönnel büntették a vádlottat és szolgaszemélyzetét.

Budapest, nov. 27.

A Töreky-tanács közel egy hete tárgyalja már zárt tárgyalásban azt a szenzációs bűnpört, amelyet gróf Zichy Rafaelné, Tormay Cecilia iróné és báró Döry Andorné indítottak rágalmazás, becsületsértés és hamis tanúzásra való felbujtás miatt gróf Zichy Rafael és ügyvédje, dr. Kehler Zoltán, valamint a gróf eselédsege ellen. A grófi házaspár válópörében ugyanis Walter József főportás és a eselédsege többi tagjai azt vallották, hogy gróf Zichy Rafaelné természetellenes baráti viszonyt folytat Tormay Cecilia irónéval és báró Döry Andornéval; a törvényszék és a tábla annak idején el is fogadta a eselédsege vallomását és kimondotta a választ a grófnő terhére, a Kuria azonban megsemmisítette az alsó fórumok ítéletét, úgy hogy a három megrálgalmazott nő ezen az alapon pört indíthatott a tanuk ellen.

Egy heti zárt tárgyalás után tegnap hirdette ki a bíróság nyílt tárgyaláson az ítéletét. A bíróság ítéletének nyilvánosságra hozatala nagyszámu közönséget vonzott a tárgyalóterembe, mivel a szenzációs bűnpör a magyar főváros előkelő társadalmát már napok óta élénken foglalkoztatja. A zárt tárgyalás dacára a részletekről bőven értesült a közönség, amely mindvégig feszült figyelemmel kísérhette ilyen formán a nagy port felvert ügyet.

A törvényszék Töreky-tanács bűnösnek találta gróf Zichy Rafael két rendbeli hamis tanúzásra való felbujtás büntetésében és ezért egy évi és hat havi börtönrre és hatvan millió korona pénzbírságra ítélte. Walter József portás és Déák István komornyikot hamis tanúzásért egy-egy évi börtönnel, Proszlik Ferencét hasonló vétségért négy havi fogházzal sújtotta. Kehler Zoltán dr. jogtanácsost felmentette.

Az indokolás kimondja, hogy a természetellenes barátság igazolására a tanuk vallomása nem tudott bizonyítékokat szolgáltatni. A gróf válni akart, mert a feleségétől elhidegült, mivel azonban a grófnő erről hallani sem akart, okot keresett. A felesége lakosztályába vezető ajtóba és menyezetre nyílásokat furatott, amelyeken keresztül szolgaszemélyzetével állandóan figyeltette a grófnőt és vendégeit. A mikor a személyzet minden igyekevése dacára sem tudott bizonyítékokat szolgáltatni, rávette a szolgálait, hogy hamis tanuvallomással döntsék el a válópört.

Sport

Az egyetközi bizottság felszólítja az összes bánati egyesületeket, hogy a december hó 6-án délelőtt 9 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen minél nagyobb számban képviseltesék magukat.

Jovánovity Iván az A. K. Obility jóképességű válogatott centeresatára átlépett a Kadima sportegyesületbe és egyúttal kérte átigazoltatását.

Meghívó.

A Torontá vármegyei (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület f. évi december hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Velikibecskerek kaszinótársulat nagytermében

közgyűlést

tart. amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése az egyesület működéséről.
3. Zárszámadás és költségvetés.
4. Tisztujtás.
5. Esetleges indítványok.

A közgyűléssel kapcsolatban az egyesület

matinét

tart. amelynek programját legközelebb közöljük

Velikibecskerek, 1925. évi november hó 21-én.

Az igazgatóság.

Opštinsko poglavarstvo Lazarevo.

Broj 1356/925. 2528

Oglas.

Ovo opštinsko poglavarstvo prodavaće na javnu licitaciju dne 3-og decembra posle podne u 2 sata dva kom. švajcarskih bikova i tri kom. nerasta kao nesposobne za priplod.

Bikovi su od 6 god., a nerasti su od 3 god. bele mangulice

Lazarevo, 24. novembra 1925. god.

Opšt. poglavarstvo.

Bácska egyik legnagyobb és legforgalmasabb községében, nagy környékkel, jól felszerelt

bőrkereskedés

kedvező fizetési feltételek mellett ELADÓ!

Cím a kiadóhivatalban. — 2492

Az összes beográdi minisztériumnál és más hatóságoknál, kitűnő beográdi ügyvédje útján eredményesen és gyorsan közbenjár
Banatska Trgovačka Agencija
Velikibecskerek, Kralja Alekszandra utca 27 szám. 2511

Egy négy üléses 2526

Fiat-autó

új gumikkal, teljesen jó állapotban eladó és megtekinthető a Berberszki-autógarázsban.

Keresek közel a város központjához 2534

butorozott szobát

konyhasználattal, esetleg ágy-nemű nélkül is egy intelligens család részére. - Piking, ügynök.

Eladó 2535

különféle butorok, rövid zongora, fiókos üzleti állványok, vaskályha fafűtésre, takaréktűzhely, sport- és gyermekkocsi. Piking, ügynök.

Csehszlovákia pompás ásványvize a legjobb asztali ital

SALVATOR FORRÁS

Prešov (Szlovénia)

Felülmulhatatlan vese, hólyag, vizeleti és epebántalmaknál.

Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és csemegekereskedésekben, valamint az egyedárusító főleraktnál 2454

„Mineralija“ M. Matić i Drug
Telefon 489. Novisád.

Cosulich Gine

hajóival **Splitből** indulhat **Délamerikába.**

Vezérképviselőt SHS. részére J. B. Draskovity,
Zagreb. 1089

Velikibecskerekéi fiók: Kralja Petra trg 4.

Dec. hó 2-án reggel 8 órától dec. végéig

reklámkiárúsítás**a PÁVA-cégnél.**

Minden vevő ajándékba kap egy ruháralót,

ha ezen idő alatt bevásárol 200 dinár értékben vagy ha ezen idő alatt nem is vásárol, de beigazolja, hogy ezen év folyamán 900 dinár értékben már bevásárolt. Ez utóbbi jogcímen járó ajándékok naponta délután fél 3-7-ig kerülnek kiosztásra.

Női szövetek sima színekben:

Seviott, 100 cm, tiszta gyapju minden színben	40-	Vászon, nehéz áru, 80 cm, minden célra alkalmas	14-
Flanel szövet, 100 cm, vastag, meleg áru minden színben, különösen házi ruhának ajánlható	50-	Finom vászon, gőzölt áru, 80 cm	15-
Seviott, 130 cm, nehéz, tiszta gyapju, csak sötét színekben	58-	Finom vászon, 80 cm, „Liljana“ 2. sz.	16-
Puplin legfinomabb, 100 cm, tiszta gyapju, gyönyörű színekben	88-	Batiszt „Liljana“, finom, 80 cm	18-
Gabardin, nehéz, 100 cm, minden színben	52-	Vászon legjobb minőség, 90 cm	20-
Gabardin, nehéz, 130 cm, minden színben	88-	Grádi nehéz áru, 85 cm	18-
Marocain, nehéz, tiszta gyapju, 120 cm, minden színben	88-	Atlasz grádi legfinomabb, 80 cm	20-
		Abrosz vászon, dupla széles, asztalneműnek, leg-erősebb áru	20-
		Paplan vászon, 140 cm, erős	32-
		Paplan vászon, 200 cm, nagyon erős	60-60
		Abrosz vászon, legfinomabb „Liljana“ a la Rumburger, 200 cm	75-
		Angina, rózsaszín, kék és fehér, legfinomabb, 80 cm	16-

Női kabát és köpeny anyagok:

Velour delin, sima finom áru, világos és sötét színekben, gyermekkabátokra, tiszta gyapju, 140 cm	165-		
Velour delain, legfinomabb minden színben, 140 cm	210-		
Velour delain, legfinomabb kockás, 150 cm	160-		

Férfi szövetek:

Cseh szövet férfiruhára, vastag loden, 130 cm, gyönyörű színekben	100-		
Legfinomabb angol szövet férfiruhára, ezeltől 400, most	250-		
Hozzávaló egész ruhára 200-250 dinár, legfinomabb	300-		
Dublé szövet férfikabát-nak, nehéz áru, bélés nélkül, két színnel, 140 cm széles	140-		
Lastig szövet férfikabát-ra, sima, nehéz áru, minden színben	175-		
Cérnaanyag munkásruháknak, 115 cm	20-		
Legfinomabb anyag munkásruhákra, 140 cm	35-		

Ruhabarchetok:

Velour barchet, 70 cm, nehéz, jól mosó	15-		
Velour barchet „Korfu“, legfinomabb, világos és sötét színekben, kockázott és stráfos, jól mosható, ezeltől 30 dinár, most csak	20-		
Velour barchet „Himalaja“ legszebb és legjobb áru, 80 cm	25-		
Barchet szövet legfinomabb kockás és stráfos, teljesen pótolja a szövetet, nehéz, meleg áru	28-		

Vásznak:

Vászonárimmal letöröm az összes piacokat			
Vászon 75 cm, nagyon erős	10-		
Sífon párnaáthuzatra, 84 cm	14-		
Roletta és vánkosszövet 100 cm	28-		
Vánkosszövet 120 cm szép színekben	32-		
Lenzsávoly vánkossra 120 cm	40-		
Lenzsávoly szürke és fehér 100 cm	38-		
Lenzsávoly szürke és fehér 120 cm	45-		
Paplan satin minden színben legfinomabb 140 cm	38-		
Paplan satin minden színben legfinomabb 160 cm	40-		
Satin fekete dupla széles	30-35-50-		
Necelt függönyök 120 cm	28-		
Necelt függönyök 130 cm	35-		
Necelt függönyök 140 cm	45-		
Necelt függönyök 150 cm	50-		
Kókusz szőnyeg 70 cm m-je	75-		
Kókusz szőnyeg 90 cm m-je	95-		
Kókusz szőnyeg 130 cm m-je	125-		
Linoleum 70 cm széles	60-		
Linoleum 90 cm széles	70-		
Paplanok legjobb sateinből	200-		
Paplanok legjobb sateinből mindkét oldalt	250-		
Paplanok legjobb rüsch	195-		

Minden ut a PÁVÁHOZ vezet!

VELIZAR S. PAUNOVITY

Telefon 13. VELIKIBECSKEREK. Telefon 13.